

Z první ruky

zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

Podzim 2019

A tall, white water tower stands in a lush green cornfield under a bright blue sky with scattered white clouds. A small building with a blue roof is visible in the background.

Pšenička: Budíme hrdí na Ostravský oblastní vodovod

12 | VODÁRENSKÁ SOUSTAVA

14 | INVESTICE

Modernizace
infrastruktury zlepšuje
životní prostředí

18 | REGION

Podpora neziskového
sektoru a aktivních lidí

Vážení čtenáři,

Letošní léto ve vodárenství nebylo právě klidné a pouze ve znamení dovolených, výletů a návštěv areálů vhodných k osvěžení ve vodě. Objevila se totiž řada návrhů politické reprezentace, jakým způsobem v souvislosti s dlouhodobým problémem sucha nově definovat některé pojmy, vymezit vlastnictví zdrojů, fungování vodárenského sektoru nebo majetkové poměry v něm.

Objevily se návrhy na to, jak nově v Ústavě ČR definovat vlastnictví vody a vodních zdrojů, nebo plány, jak lépe ukotvit ochranu vodních zdrojů a odpovídající péči o ně. Jeden ze vstupů do legislativního procesu se také pokoušel nově vymezit, kdo a za jakých podmínek by měl zajišťovat dodávky pitné vody pro obyvatele naší země.

Ponecháme-li stranou vnitřní rozpornost některých návrhů, jejich nerealizovatelnost v praxi, případně obtížné

právní vymezení a vymahatelnost, poukazuje tato politická aktivita na jednu zásadní věc.

Společnost jako celek si začíná uvědomovat, že doba, kdy bez jakýchkoliv úvah o souvisejících otázkách otočíme kohoutkem a z něj teče v dominantní většině případů velmi kvalitní pitná voda dodávaná v kteroukoliv denní dobu ve zdánlivě neomezeném množství za přiměřenou cenu, nemusí trvat i nadále.

Při řešení problematiky sucha je nutné pracovat s jednotnou koncepcí, strategií a jasně definovanými cíli, aby toto téma nesloužilo k populistickému získávání voličů, ale přinášelo dlouhodobé efekty.

Hezké podzimní dny!

Ing. Anatol Pšenička
generální ředitel

Obsah

- 3 **Aktuálně**
Vydána pololetní zpráva
- 4 **Aktuálně**
Valná hromada a úspěchy v koncesích
- 5 **Provoz**
Den otevřených dveří v Neplachovicích
- 7 **Provoz**
Bojujeme s podvodníky
- 8 **Lidé**
Vodohospodářské sportovní hry v Ostravě
- 10 **Region**
Kohoutkový inspektor v akci
- 11 **Odpovědnost**
Trianon a vodaři spojili síly
- 12 **Rozhovor**
Pšenička k vodárenskému systému
- 14 **Investice**
Modernizujeme infrastrukturu
- 17 **Odpovědnost**
Hry o vodě opět ve školách
- 18 **Odpovědnost**
Podporujeme neziskový sektor

Z první ruky

Vydává

SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169,
709 00 Ostrava-Mariánské Hory

šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt

předseda výkonné redakční rady:

Ing. Anatol Pšenička

redakční rada: Ing. Milan Koniř, Ing. Petr Šváb

grafická úprava: Tripy.cz

kontakt: marek.sibr@smvak.cz
evidenční číslo MK ČR E 22377

Zveřejněna pololetní zpráva

SmVaK Ostrava publikovaly pololetní zprávu, která komplexně reflektuje činnost a aktivity společnosti za prvních šest měsíců roku 2019

V průběhu sledovaného období bylo zajištěno plynulé zásobování pitnou vodou z centrálních i místních zdrojů. Ta vykazuje dlouhodobě vysokou kvalitu a patří v tomto ohledu k nejlepším v zemi. Zajištěno bylo také plynulé odvádění a čištění odpadní vody při zachování všech požadavků legislativy. Zprávu si je možné přečíst na internetových stránkách www.smvak.cz v sekci Akcionáři a investoři/Zveřejňované dokumenty.

Mírný pokles výroby

„V prvním pololetí bylo vyrobeno 30,62 milionu pitné vody, což je o 48 tisíc kubiků méně než za srovnatelné období předchozího roku. Oproti minulému období došlo k velice mírnému zvýšení odběru vody u domácností o jeden tisíc kubiků, u ostatních odběratelů šlo o pokles o 61 tisíc kubiků, k nárůstu o 101 tisíc kubiků došlo u dodávek externím odběratelům,“ říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Objem vody fakturované konečným odběratelům činil 16,2 milionu kubiků (mírný meziroční nárůst o necelé jedno procento). Domácnostem bylo prodáno 11,2 milionu kubiků, ostatním odběratelům téměř pět

milionů kubiků. Do dalších vodohospodářských organizací bylo dodáno jako voda předaná 8,17 milionu kubiků, což představuje meziroční nárůst 100 tisíc kubiků.

Mimo území České republiky (do Polska) bylo dodáno 2,33 milionu kubiků vody předané, pro Ostravské vodárny a kanalizace činil celkový objem dodávek 5,73 milionu kubiků, společnosti Vodovody a kanalizace Přerov bylo dodáno více než milion kubiků pitné vody.

„Ke konci června zajišťovala společnost provoz 5061 kilometrů vodovodní sítě včetně 135 274 vodovodních přípojek, 364 vodojemů a 220 čerpacích stanic. Na vodovodní síti bylo v první polovině roku odstraněno 1149 poruch,“ popisuje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Konec provozování v Bruntálu

Společnost zajišťovala v prvním pololetí roku 2019 provoz kanalizační sítě v osmdesáti městech a obcích regionu v délce 1825 kilometrů, na kterou bylo prostřednictvím kanalizačních přípojek napojeno více než 485 tisíc obyvatel. „Pokles oproti předchozím obdobím je dán tím, že jsme od začátku roku přestali provozovat kanalizační síť a čistírnu odpadních vod v Bruntále. Naopak jsme začali postupně přebírat kanalizační infrastrukturu v okrajových částech Opavy, kde je postupně budována městem z dotačních prostředků. Nově také provozujeme kanalizační síť a čistírnu odpadních vod v Neplachovicích na Opavsku,“ říká ředitel kanalizací Jan Tlodka.

Na kanalizační síti je v provozu 166 čerpacích stanic, v první polovině roku bylo odkanalizováno 13,35 milionu kubiků odpadní vody. Čištění odpadních vod probíhalo v 73 čistírnách odpadních vod (70 mechanicko-biologických a 3 mechanických). Jejich celková kapacita činí více než 261 363 kubiků denně.

Hospodaření dle plánu

Celkové výsledky hospodaření, kterých společnost za sledované období dosáhla, lze podle zprávy charakterizovat jako příznivé. „Celkové tržby dosáhly 1,23 miliardy korun, což je o 46,4 milionu více než ve srovnatelném období minulého roku. Zisk před zdaněním dosáhl 212 milionů korun,“ popisuje ekonomická ředitelka SmVaK Ostrava Halina Studničková. Společnost měla na konci června téměř 132 tisíc odběratelů.

V roce 2019 plánuje společnost investovat téměř 657 milionů korun, za první pololetí bylo takto vynaloženo 211 milionů korun. V druhém pololetí by tedy mělo jít o 446 milionů. „Nepoměr mezi oběma polovinami roku je obvyklý s ohledem na začátek stavební sezóny na jaře a její plný rozjezd především v letních měsících. Rozhodně nás ale čeká hodně práce, abychom letošní rekordní investiční plán naplnili,“ vysvětluje technický ředitel SmVaK Martin Veselý.

Společnost zůstává s více než 860 pracovníky významným zaměstnavatelem v Moravskoslezském kraji.

Proběhla valná hromada

Na základě žádosti majoritního akcionáře, AQUALIA CZECH S. L., svolalo představenstvo SmVaK Ostrava řádnou valnou hromadu, která proběhla v sídle společnosti 23. července.

Kromě volby dvou nových členů dozorčí rady valná hromada rozhodovala především o žádosti majoritního akcionáře, který drží 98,68 % akcií SmVaK Ostrava, o převodu všech akcií na něj.

Hlavní akcionář se zavázal, že poskytne všem ostatním vlastníkům akcií protiplnění ve výši 1260 korun českých za jednu akcii o jmenovité hodnotě 375 korun českých. Učiní tak bez zbytečného odkladu nejpozději do 30 dnů po dni účinnosti přechodu (ten je určen na jeden měsíc po dni zveřejnění zápisu usnesení valné hromady do obchodního rejstříku).

Výše protiplnění byla doložena znaleckým posudkem společnosti PricewaterhouseCoopers Česká republika, přičemž majoritní akcionář se rozhodl vyplatit všem majitelům akcií premii nad částku určenou znaleckým posudkem.

Vzhledem k tomu, že podíl majoritního akcionáře přesahuje 90 % na základním kapitálu společnosti, definuje jeho oprávnění na přechod všech cenných papírů/akcií

ostatních vlastníků na hlavního akcionáře zákon o obchodních korporacích (paragraf 375 a následující).

„Chtěl bych všechny ujistit, že tento proces nemá a nebude mít žádný vliv na každodenní činnost naší společnosti a služby, které poskytujeme odběratelům. Naším hlavním cílem zůstává spokojenost všech zákazníků s našimi službami, které se každodenně snažíme poskytovat ve vysoké kvalitě. A na tom musíme odpovědně pracovat i nadále,“ vysvětluje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Výplata protiplnění

K 23. září 2019 došlo k přechodu akcií společnosti SmVaK Ostrava na hlavního akcionáře, jímž je společnost Aqualia Czech. Výplatou pověřil hlavní akcionář Československou obchodní banku. Ta v této souvislosti doručí všem akcionářům dopis s vysvětlujícími informacemi, které postup výplaty specifikují.

Bývalí akcionáři si mohou vyzvednout své protiplnění prostřednictvím přiložené šekové poukázky (je-li k dopisu přiložena). Kdo upřednostňuje výplatu protiplnění bezhotovostním převodem, musí sdělit bance číslo svého bankovního účtu prostřednictvím formuláře přiloženého k dopisu. V případě jakýchkoliv nesrovnalostí je možné banku kontaktovat telefonicky nebo prostřednictvím emailu.

Od vzniku akciové společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava v roce 1992, kdy se držitelé rozhodujícího podílu akcií staly obce a města, došlo k několika změnám akcionářské struktury. Od 2. 12. 2009 je majoritním akcionářem společnost AQUALIA CZECH S. L., jejímiž společníky jsou s podílem 99,9999 % na základním kapitálu FCC Aqualia, S. A., a s podílem 0,0001 % společnost Aqualia Intech, S. A.

Majoritní akcionář je držitelem akcií představujících podíl na hlasovacích právech společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava ve výši 98,68 %.

Mošnov a Písečná: Úspěch v soutěžích

SmVaK Ostrava uspěly v koncesním řízení na provozování vodovodní a kanalizační infrastruktury v průmyslové zóně Mošnov na Novojičínsku.

Zadavatelem této zakázky bylo statutární město Ostrava, které je vlastníkem vodárenské infrastruktury. SmVaK Ostrava podepsaly smlouvu, jejímž předmětem je provozování po dobu pěti let od začátku roku 2020.

Nově provozovaná infrastruktura se skládá z vodojemu o kapacitě 700 metrů kubických, vodovodní sítě o délce 10 kilometrů a kanalizační sítě s délkou 7,5 kilometru, kte-

rá je zakončena čistírnou odpadních vod s kapacitou 9 700 ekvivalentních obyvatel. Na vodovodní síť je připojeno 27 průmyslových zákazníků, na kanalizační síť 14 podniků.

„Úspěchu v koncesním řízení si vážíme, protože jeho průběh byl náročný a za úspěšným výsledkem stojí precízně odvedená práce mých kolegů. Průmyslová zóna v Mošnově má pro region z hlediska budoucího ekonomického vývoje strategický význam, bude se dále rozšiřovat a míří do ní světoví investoři. Ostatně patří mezi pět strategických průmyslových zón v České republice. I proto je fakt, že vodárenskou infrastrukturu budeme provozovat my, pro nás velmi důležitou referencí. Na komplexní vodárenské služby pro průmyslové lokality, významné investory

a průmyslové podniky se chceme v budoucnu ještě intenzivněji zaměřit. Budou hrát totiž klíčovou roli pro transformaci Moravskoslezského kraje z regionu uhlí a oceli na lokalitu s lehkým průmyslem a výrobou s vyšší přidanou hodnotou. A my chceme být u toho,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Součet rozlohy hlavních částí průmyslové zóny z hlediska jejich určení činí 260 hektarů. Společnosti v ní proinvestovaly už 14 miliard korun a daly práci zhruba 4500 zaměstnanců.

SmVaK Ostrava uspěly také v koncesním řízení pro obec Písečná na Třínecku. Od začátku roku 2020 zde bude společnost provozovat devět kilometrů kanalizační sítě.

Den otevřených dveří v Neplachovicích

V areálu čistírny odpadních vod v Neplachovicích na Opavsku, kterou od začátku roku provozují SmVaK Ostrava, proběhl poslední letní sobotu 21. září den otevřených dveří pro obyvatele obce. Starostka obce Dana Schreierová prezentovala materiály z průběhu stavby, zástupci vodárenské společnosti provedli návštěvníky zařízením a vysvětlili jim význam, princip a provozování čistírny odpadních vod v jejich obci. „Akce se účastnilo téměř šest desítek návštěvníků, kteří měli o fungování provozu živý zájem,“ říká Zbyněk Skyba za SmVaK Ostrava.

Obec Neplachovice leží deset kilometrů severozápadně od Opavy poblíž hranic s Polskem a skládá se z místních částí Zadky a Neplachovice. Ze západu na východ jí protéká Heraltický potok. Obytnou zástavbu tvoří převážně rodinné domy, na katastrálním území obce se nachází několik drobných provozoven a obchodů, školka se školou a sportovní hřiště.

Nový systém odkanalizování

V Neplachovicích do minulého roku fungovala jednotná kanalizace v délce 4 875 metrů, z čehož 1 935 metrů je v majetku SmVaK Ostrava a 2 940 metrů patří obci, přičemž vodárenská společnost tuto kanalizaci provozovala. Původní kanalizace byla po přepojení kanalizačních přípojek do nové splaškové kanalizace rekolaudována na kanalizaci dešťovou a slouží výhradně k odvádění srážkových vod.

„Nová oddílná splašková kanalizace odvádí odpadní vody téměř ze všech nemovitostí v dané oblasti. Napojeny nejsou pouze nemovitosti, jejichž odkanalizování vzhledem ke zvolené koncepci není možné, a nemovitosti na odlehlých místech, jejichž odkanalizování by neúměrně vzrostly náklady na stavbu,“ popisuje ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolká.

Odpadní vody jsou odváděny do nové čistírny odpadních vod a vyčištěná voda je vypouštěna do Heraltického potoka. Čistírna je umístěna na okraji obce ve volném

terénu v blízkosti křížení zmiňovaného vodního toku se silnicí 1/57. Její vzdálenost od obydlené části je téměř 150 metrů.

Celková délka nové splaškové kanalizace v obci je 6 332 metrů, délka splaškové gravitační kanalizace představuje 5 881 metrů, délka tlakové kanalizace činí 451 metrů a vybudovány jsou dvě kanalizační čerpací stanice a mechanicko-biologická čistírna odpadních vod. Společnost SmVaK Ostrava uzavřela smlouvu o provozování na deset let.

10 milionů do infrastruktury v Bohumíně

V Novém Bohumíně probíhají dvě stavby, jejichž cílem je modernizace vodovodní a kanalizační infrastruktury. Hotovo bude na konci roku

800 metrů zmodernizovaného vodovodu za sedm milionů korun a téměř 130 metrů nové kanalizační stoky za tři miliony korun bude vybudováno v ulicích Nerudova a Čáslavská v Novém Bohumíně. Stavba začala v září, dokončena by měla být na přelomu roku.

Litínový vodovodní řad v Nerudově ulici pochází z přelomu 60. a 70. let minulého století. V důsledku inkrustace potrubí jsou v lokalitě nevyhovující tlakové poměry, proto bylo nezbytné přistoupit k rekonstrukci. Stavba bude provedena převážně otevřeným výkopem a nové potrubí bude z vysokohustotního polyetylénu. Součástí akce bude také přepojení 12 plastových a výměna tří ocelových vodovodních přípojek.

V koordinaci s modernizací vodovodního řadu bude rekonstruována také kanalizační stoka v sousedící Čáslavské ulici. Ta pochází z konce 60. let minulého století a je

stejně jako související revizní šachty značně zkorodovaná. Následkem netěsných spojů potrubí dochází k vyplavování zeminy do průtočného profilu a jeho zanášení. Stoka a navazující síť je také zatěžována balastními vodami. Ve špatném technickém stavu jsou také kanalizační přípojky s prasklinami, směrovým vychýlením a netěsnostmi.

Během stavby bude původní potrubí vyjmuta ze země a nahrazeno místo betonou stokou z PVC v délce 126 metrů v nové trase. Rekonstruováno bude také osm kanalizačních přípojek v celkové délce téměř 50 metrů. Hotovo by mělo být do konce roku.

Bojujeme s podvodníky!

Nové technologie a technická zařízení umožňují SmVaK Ostrava účinněji bojovat s černými odběry pitné vody a nelegálním vypouštěním vody odpadní

Černé odběry elektřiny nebo pitné vody stejně jako nelegální napojení na kanalizační síť není problémem pouze rozvojových zemí, s nimiž se toto téma obvykle spojuje. Nelegální napojování na vodovodní nebo kanalizační síť, stejně jako snaha najít cestu, jak obejít monitoring skutečné spotřeby vody, se týkají i naší země a lokalit, kde provozuje vodovodní nebo kanalizační síť SmVaK Ostrava. Je třeba zdůraznit to, že podvodníci se vystavují riziku významného finančního postihu. Technika pro odhalování nelegálního chování se rychle vyvíjí a ulehčuje provozovatelům vodárenských zařízení práci při odhalování přestupků.

Co to je neoprávněný odběr a jaké jsou sankce?

„Podle Zákona o vodovodech a kanalizacích je nelegální odběr definován jako odběr z vodovodu před vodoměrem, odběr bez uzavřené písemné smlouvy o dodávce vody nebo v rozporu s ní, přes vodoměr, který v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenává nebo zaznamenává odběr menší, než je odběr skutečný, nebo přes vodoměr, který odběratel nedostatečně ochránil před poškozením,“ vysvětluje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Pokud dojde k neoprávněnému ode-

brání vody z vodovodu, vystavuje se dle výše zmiňovaného zákona za tento přestupek fyzická osoba možnosti udělení pokuty až do výše 50 tisíc korun ze strany vodoprávního úřadu. Do stejné výše může vystoupat také pokuta pro právnickou nebo podnikající fyzickou osobu.

„Pokud je napojení na zařízení vodovodu nebo kanalizací provedeno bez souhlasu vlastníka nebo provozovatele, může dojít ke spáchání dalšího přestupku, a to tím, že fyzická osoba nebo právnická či podnikající fyzická osoba neoprávněně manipulují se zařízením. Jde tedy o další přestupek, který může být penalizován také do výše 50 tisíc korun. Byl-li delikt spáchán opakovaně, může postih dosáhnout až dvojnásobku horní hranice a vyšplhat se až k sto tisícům korun,“ dodává Koníř.

Zmiňovaný zákon také umožňuje provozovateli vodárenské infrastruktury přerušit nebo omezit dodávku vody nebo odvádění odpadních vod do doby, než pro to pomine důvod, který udává legislativa. To vše samozřejmě není pro odběratele, který se pokouší o podvod, zadarmo. Jak přerušení dodávky, tak její obnovení představuje významný finanční náklad.

Nelegální odběry pitné vody je možné rozdělit do dvou skupin. „V prvním případě jde o nezákonný odběr pitné vody přímo z vodovodní sítě z hydrantu, druhou skupinou jsou nelegální odběry před vodoměrem,“ upřesňuje Koníř.

Jak jsou černé odběry zjišťovány?

I v tak konzervativním oboru, jakým je vodárenství, jde pokrok ve využívání moderních technologií v oblasti telekomunikací, přenosu dat a kamerové techniky velmi rychle dopředu. Platí to také pro společnost SmVaK Ostrava, která v letošním roce nasadila vysoce sofistikovaný systém monitoru úniků. „24 hodin denně 365 dní v roce vyhodnocuje nástroj anomálie ve vodovodní síti. V systému je analyzováno obrovské množství dat z 842 distriktů, na které jsme naši síť rozdělili. Díky zmenšení sledovaných oblastí jsme proto schopni rychle a velice přesně lokalizovat jak úniky, které mohou souviset s havárií nebo jinou mimořádnou skutečností, ale také ty, které mohou být důsledkem neoprávněných odběrů,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Možností je ale více. Například odběry z hydrantů zachytí monitorovací systém SmVaK Ostrava. V případě, že jsou vyhodnoceny jako podezřelé, nezvyklé nebo anomální vyjíždí pohotovostní technici do terénu situaci prověřit. „Často se jedná o cvičení dobrovolných hasičů, kteří tuto skutečnost zapomněli nahlásit a neměli uzavřenou smlouvu, ale setkáváme se také s případy, kdy si lidé chtějí načerno naplnit bazén pomocí hadice z hydrantu. V souvislosti s tím, jak se problematika sucha stává důležitým tématem společenské, politické nebo mediální agendy, si navíc občané více všimají popisovaných odběrů a dalších netypických situací. Dostáváme od nich pak upozornění na tuto nelegální činnost. Tyto podněty prověřujeme a v případě, že se prokážou jako oprávněné, tak je sankcionujeme, jak nám umožňuje legislativa,“ popisuje Pšenička.

Nelegální odběry u vodovodních přípojek jsou odhalovány také pomocí kamerové techniky. SmVaK Ostrava v letošním roce zakoupily novou kameru, která je schopna projít i potrubím velmi malého průměru. Její pomocí je možné zdokumentovat nelegální odbočku pro odběr pitné vody před vodoměrem. „Existují i další možnosti, jak na nelegální odběry přijít. Ty si necháme jako naše interní know how, abychom

podvodníkům jejich situaci nezlehčovali a nedávali jim možnost, aby se poučili,“ dodává Milan Koníř.

Odvádějme odpadní vody legálně

Popisovaná problematika se stejně jako dodávek pitné vody týká také neoprávněného vypouštění odpadních vod do kanalizace pro veřejnou potřebu. „Legislativa specifikuje, že může jít o neoprávněné vypouštění v případě, kdy nebyla uzavřena písemná smlouva o odvádění odpadních vod, případně jsou odpadní vody vypouštěny v rozporu s ní. Nelegální je také vypouštění odpadní vody v rozporu s podmínkami, které udává kanalizační řád. Odpadní vodu není možné vypouštět ani přes měřicí zařízení neschválené provozovatelem, nebo přes měřicí zařízení, které v důsledku zásahu odběratele množství vypouštěných vod nezaznamenává, nebo zaznamenává menší množství než skutečné,“ vysvětluje ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolkka.

Příkladem podle něj může být vypouštění závadných látek do kanalizace, které zmiňovaný řád zakazuje, používání drtičů kuchyňského odpadu nebo vypouštění dešťových vod do splaškové kanalizace.

„Při neoprávněném vypouštění se fyzická osoba jako odběratel dopouští přestupku, za

který může být uložena pokuta až do výše 100 000 korun. Právník jako osoba a podnikající osoba jako odběratel se dopouští správního deliktu, za který mu může být uložena pokuta až do výše 100 000 korun,“ konkretizuje Tlolkka.

Stejně jako v případě pitné vody existují i v případě nelegálního odvádění vody odpadní způsoby, jak tuto skutečnost odhalit. „Kanalizace například kontrolujeme speciální kamerou. Kontroly probíhají také během rekonstrukcí kanalizační sítě. Další technické nástroje, jak dokážeme nelegální vypouštění efektivně odhalit, bych si raději nechal pro sebe, abychom situaci případným podvodníkům neulehčovali,“ uzavírá Jan Tlolkka.

Nové ochranné přilby

Po řadu let společnost SmVaK Ostrava používala ochranné přilby, které jednoduchým a praktickým provedením chrání zaměstnance. Při praktické ukázce na technickém dni, kde vybraní dodavatelé představili nejnovější trendy v oblasti osobních ochranných pracovních pomůcek, byl vybrán nový moderní typ ochrany hlavy.

„Nový typ přilby DIAMOND V UP je inovativní zejména v uchycení přilby na hlavě zaměstnance, kdy je použit systém Rotor. Zaoblený kšilt usnadňuje vertikální rozhled a přilbu lze použít také otočenou o 180 stupňů kšiltem dozadu. Tato možnost je vhodná při práci ve výškách a pohybu po žebřících, kdy není omezen výhled směrem nahoru,“ vysvětluje bezpečnostní technik SmVaK Ostrava Roman Gúber.

Po celém obvodu přilby a v její horní části je umístěn stříbrný pásek pro vysokou viditelnost. Samozřejmostí je čtyřbodový podbradní pásek sloužící k dokonalému zajištění přilby.

Přilba je použitelná v rozmezí – 30 °C až +50 °C a její elektrická izolace je použitelná až do 1000 V AC a 1500 V DC.

„Také je možné využít široké příslušenství přilby. Například jde o integrované ochranné brýle, ochranný štít a mušlové chrániče sluchu. Přilby jsou také barevně rozlišeny. Modrou barvu nosí zaměstnanci, oranžovou návštěvy a červenou bezpečnostní technici. Prodloužena je také životnost na čtyři roky od zapsání do evidenční karty,“ říká Gúber.

Kdy je nezbytné ochranné přilby používat?

- ❖ při práci na staveništi,
- ❖ při práci spojené s údržbou a opravami ve výkopech a šachtách,
- ❖ při práci v blízkosti zdvihacích zařízení, jeřábů a dopravníků,
- ❖ při práci s vysokozdviznými vozíky,
- ❖ v místech skladování materiálu přesahujícím výšku dva metry,
- ❖ při práci ve výšce, pohybu po žebřících,
- ❖ při práci na strojním zařízení, silech, zásobnících a potrubích,
- ❖ při pohybu v prostorách s omezenou výškou,
- ❖ tam, kde bezpečnostní značky přikazují nošení ochrany hlavy.

Vodohospodáři sportovali v Ostravě!

V organizaci Povodí Odry a pod záštitou hejtmána Moravskoslezského kraje Ivo Vondráka proběhly 41. vodohospodářské sportovní hry 22. – 25. srpna v Ostravě. Nejvýznamnější část akce se konala v areálu VŠB-TU Ostrava, který poskytli veškeré nezbytné zázemí v podobě ubytovacích, společenských a stravovacích kapacit, ale především sportovišť odpovídajících parametrů. Pouze volejbal žen se hrál ve sportovní hale na Varenské ulici – shodou okolností prakticky naproti sídlu pořadajícího státního podniku, tenis mužů na kurtech v areálu vzdáleném necelý kilometr od centra vodohospodářského sportovního dění.

„Pořádání vodohospodářských sportovních her považuji za skvělou možnost, jak se setkat se známými kolegy ostatních vodohospodářských podniků naší republiky a také poznat ty nové, pracovní mladší kolegy. Náš organizační tým se snažil připravit pro všechny účastníky ty nejlepší podmínky, které byly doplněny krásným letním počasím. Doufám, že si všichni společně užili sport i příjemnou atmosféru, kterou jsem po celou dobu vnímal,“ popsal atmosféru her generální ředitel Povodí Odry Jiří Tkáč, v dané době také v pozici ředitele významného sportovního podniku.

Hejtmán Ivo Vondrák upozornil na to, že se hry odehrávají v areálu VŠB-TU Ostrava, který v uplynulých letech prošel řadou modernizací, stejně jako univerzita jako celek. Stává se tak symbolem Ostravy, která již není černým místem uhlí a oceli, ale naopak se dívá do budoucna využitím špičkových technologií a fungováním nových průmyslových odvětví.

Sedmnáct výprav

Letošní akce se účastnilo sedmnáct spor-

tovních výprav, které tvořilo zhruba šest stovek sportovců. Nechyběl ani jeden z pěti podniků Povodí, účastnila se také ministerstva životního prostředí a zemědělství a další státem zřízené instituce (ČHMÚ), ale také soukromé společnosti působící ve vodohospodářství a provozovatelé vodárenské infrastruktury.

Například největší vodárenská společnost v Moravskoslezském kraji - SmVaK Ostrava - měla na akci zastoupení po šestnácti letech a s výjimkou vodárenského duatlonu obsadila všechny sporty v mužských i ženských kategoriích. A je třeba konstatovat, že to byla účast úspěšná, když se v součtu všech sportů výprava umístila na osmém místě ze sedmnácti startujících týmů. Vítězem se staly Severočeské vodovody a kanalizace, na druhé příčce se umístilo Povodí Labe, třetí v pořadí skončila Vodárenská akciová společnost (113, 95 a 85 bodů). Tým pořadající organizace Povodí Odry obsadil pátou pozici.

Jak se dařilo SmVaK Ostrava

„Z výpravy SmVaK Ostrava se nejvíce dařilo fotbalistům, kteří ve finále prohráli s hráči Severočeských vodovodů a kanalizací až v prodloužení a získali skvělou druhou příčku. Až ve finále prohráli také stolní tenisté, kteří nestačili na hráče Povodí Labe. Dařilo se také našim volejbalistům, jen škoda jejich porážky s pozdějším vítězem ze Severočeských vodovodů a kanalizací, která je připravila o možnost bojovat o nejvyšší příčku. Ale i třetí místo

za hráči vítězných Severočeských vodovodů a kanalizací a Povodím Labe na druhé pozici je skvělým úspěchem, když jsme v bitvě o bronz porazili mančaft Ministerstva zemědělství ČR 2:0," říká vedoucí výpravy Marek Síbrt.

O něco méně se dařilo ženským sportovkyním SmVaK Ostrava, když volejbalistky skončily na desátém místě, stolní tenistky obsadily třináctou příčku. Na desáté příčce skončil tým tenistů, když v poslední bitvě o umístění podlehl hráčům Povodí Ohře.

„Chtěl bych poděkovat všem kolegům za skvělou reprezentaci naší společnosti. Je to sport a vždycky musí někdo vyhrát, někdo se umístit na pozicích znamenajících úspěch, někdo naopak musí zůstat v poli poražených. Takže ti úspěšnější si zaslouží gratulaci a uznání za skvělé výkony potvrzené výsledky na špičce startovního pole, ti, kterým se dařilo méně, poděkování za to, že dali do sportu veškeré své umění a nasazení, které ke sportu nerozlučně patří," hodnotil akci generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Historie Vodohospodářských sportovních her sahá až do roku 1975, kdy proběhl v Praze první ročník sportovního soutěžení v organizaci VRV Praha. Jen čtyřikrát se od daného roku akce nekonala z důvodu povodní (1997, 2002, 2010 a 2013). Povodí Odry převzalo organizátorskou štafetu po

Vodárenské akciové společnosti, která hry uspořádala loni v Jihlavě. Do Ostravy se hry vrátily po jedenácti letech. Příští rok se vodárenské sportování přesune do Olomouce.

Vodohospodářský duatlon jako výzva

Zápolilo se v malé kopané a tenisu (muži), volejbalu a stolním tenisu (obě kategorie). Jako obvykle byl klíčovou sportovní disciplínou vodohospodářský duatlon. Tříčlenné štafety mužů a žen musely v průběhu tříkilometrového a jedenapůlkilometrového běhu zdolávat řadu překážek (například překonat kostku slámy, zvládnout okruh s pytlím písku nebo vyběhnout před cílem strž) a dovednostních výzev (například hod obručí na kůl). Sportovci zároveň museli prokázat svou zdatnost během dvousetmetrové a stometrové plavecké trati.

Organizace	CELKEM	
	Body	Pořadí
Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	113	1
Povodí Labe, státní podnik	95	2
Vodárenská akciová společnost, a.s.	85	3
Povodí Moravy, s.p.	80	4
Povodí Odry, státní podnik	76	5
Český hydrometeorologický ústav	72	6
Sweco Hydroprojekt a.s.	70	7
Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	65	8
Vodohospodářský rozvoj a výstavba a.s.	65	9
Ministerstvo zemědělství ČR	64	10
Povodí Vltavy, státní podnik	56	11
Ministerstvo životního prostředí ČR	49	12
Čevak a.s.	44	13
Povodí Ohře, státní podnik	37	14
Vodní díla – TDB a.s.	32	15
Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, v.v.i.	29	16
Geotest, a.s.	15	17

Ocenění pro 150 podniků

Certifikát Kohoutkového inspektora obdrželo v minulých letech 120 podniků za vstřícnost v podávání pitné vody z veřejné sítě zákazníků. Letos v létě se k nim přidalo dalších třicet

Kohoutkový inspektor SmVaK na sebe letos v létě vzal podobu dvou mladých inspektorek připravujících se po úspěšném absolvování maturity na vysokoškolské studium a vyrazil na začátku prázdnin znovu do terénu. Inspektorky během prázdnin ocenily dalších 30 podniků, které jsou k zákazníkům vstřícné v podávání pitné vody z veřejné sítě. Kromě nálepky *Podáváme vodu z kohoutku* provozovatelé obdržely sadu džbánů a sklenic, do kterých mohou kvalitní pitnou vodu servírovat.

Inspektorky letos vyrazily na Bílovecko, Klimkovicko a do Studénky a okolí, kde se většinou setkaly se vstřícným přístupem provozovatelů. Poměrně úspěšné byly také na Frýdecko-Místecku a v okolí Hukvald. Naopak nejméně vstřícná byla obsluha v podnicích na Bohumínsku.

Celkově navštívily 40 podniků, přičemž certifikát za vstřícnost v podávání pitné vody z kohoutku spolu s vybavením na její servírování v podobě džbánů a sklenic zanechaly ve 30 z nich.

SmVaK Ostrava odstartovaly projekt v létě 2015 a každý rok během léta inspektoři/inspektorky vyrazí do terénu, aby zjistili/y, jak se situace v průběhu času mění. Například v loňském roce inspektorky nav-

štívily zhruba 90 podniků, z nichž 50 obdrželo ocenění za vstřícný přístup k zákazníkům v podávání pitné vody z veřejné sítě. Celkem se tak do projektu do začátku letošního léta zapojilo již 120 restaurací, kaváren, cukráren, občerstvovacích zařízení nebo hotelů.

„Podávání kohoutkové vody se postupně stává i v České republice běžnou praxí. Přibližujeme se vyspělým zemím. Negativních reakcí a odmítnutí s odůvodněním, že si majitelé nebo provozovatelé nepřejí, aby obsluha podávala zákazníkům vodu z kohoutku, se objevuje méně často než v uplynulých letech. Přesto jsme je letos zaregistrovali ve čtvrtině navštívených provozoven. Ze současného průběhu je možné konstatovat, že nejčastějším modelem je podávání džbánu s pitnou kohoutkovou vodou doplněnou mátou nebo citronem za zhruba 20-30 korun,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Princip projektu spočívá v osobních návštěvách a rozhovorech s majiteli jednotlivých podniků. Vodárenská společnost chápe, že kohoutková voda nemusí být v podnicích poskytována bezplatně, protože s přípravou a servisem na stůl zákazníka je spojena řada úkonů a práce. Navíc voda jako nejcennější surovina má svou

hodnotu. Proto není podmínkou pro ocenění to, aby dostávali návštěvníci kohoutkovou vodu zdarma.

Pro porovnání: za litr vody z kohoutku v regionu, kde působí SmVaK Ostrava, zaplatí zákazníci o něco více než osm haléřů, třetinková lahev neperlivé vody se prodává v podnicích za zhruba třicet korun.

„Argument, že podávání kohoutkové vody připravuje podniky o tržby, je z našeho pohledu scestný. Když jdu na kávu a zmrzlinu do cukrárny, nedám si místo toho kohoutkovou vodu, stejně jako neplatí to, že když jdu s kamarády na pivo, objedná si místo toho džbánek vody s citronem. Jde o vstřícný krok směrem k zákazníkům a rozšíření služeb. Dopad na tržby je v tomto ohledu mizivý,“ popisuje Pšenička.

SmVaK Ostrava a Trianon spojily síly

Významná modernizace největší úpravný vody v Beskydech v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí dá práci zdravotně postiženým díky recyklaci elektroodpadu z vyřazovaných zařízení

Společnost SmVaK Ostrava spojila své síly s českotěšínským spolkem Trianon. Ten již 17 let pomáhá odstraňovat bariéry při zaměstnávání zdravotně znevýhodněných lidí, vzdělává v oblasti ekologie a udržitelného rozvoje děti a mládež a je organizátorem řady akcí k podpoře udržitelného rozvoje v česko-polsko-slovenském příhraničí.

Během modernizace strojně-technologického zařízení a systému automatizovaného řízení Úpravny vody Nová Ves, která odstartovala v loňském roce a skončí v roce 2020, se vyřazuje řada technologických celků a zařízení, které jsou po několika desetiletích let spolehlivého provozu určeny k likvidaci. Díky spolupráci obou organizací neskončí části obsahující dále využitelné kovy (nejčastěji měď, hliník nebo mosaz) bez užítku v nevytríděném odpadu, ale dají práci zdravotně znevýhodněným v provozu Trianonu v Českém Těšíně.

Ekonomicky, ekologicky, sociálně

„Modernizace Úpravny vody Nová Ves za 125 milionů korun je skvělým příkladem toho, že při investičních akcích nesmíme myslet pouze na zkvalitnění technologií a zefektivnění provozu, ale musíme se ohlížet také na to, jaký je dopad našich aktivit na životní prostředí a potažmo region jako celek z hlediska možných sociálně-ekonomických přínosů. Právě Trianon je díky svým dlouholetým zkušenostem se separací odpadu skvělým partnerem, díky němuž budou využity ty části elektrozařízení, které by jinak skončily bez užítku. Díky tomu získají jistotu zaměstnaní lidé se zdravotním omezením, jejichž uplatnění na trhu práce je dlouhodobým problémem. Pro náš region procházející ekonomickou transformací od takřka výhradní orientace na těžký průmysl to platí dvojnásob,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Při výměně technologických celků vzniká elektroodpad, jako jsou například

rozvodné skříně obsahující jističe, stykače, relé, napěťové a proudové ochrany, svorkovnice, vodiče, kovovou konstrukci a kryty, elektromotory různého výkonu a drobný nespécifikovaný elektroodpad. V souladu s platnou legislativou by musela společnost SmVaK Ostrava zajistit jejich likvidaci. Díky kooperaci obou subjektů najdou po separaci a recyklaci materiály další využití. Jde o ukázkou cirkulární ekonomiky při spolupráci privátního a neziskového sektoru v praxi.

Spolupráce odstartovala

„V polovině srpna jsme začali v areálu úpravný s demontáží prvních elektromotorů a čerpadel z přírub měněného potrubí. Spolupráce byla nastartována bezvadně a máme první materiál odvezený k nám do Českého Těšína, abychom ho dále vrátili do oběhu. Může se to zdát jako marginálie, ale právě díky vstřícnému přístupu společností, jako jsou SmVaK Ostrava, ale třeba také Třinecké železářny, OKD, ČEZ, Kovona nebo město Český Těšín, mají naši lidé se zdravotním handicapem zajištěnou práci na naší speciální separační lince. Díky těmto odpovědným společnostem má u nás v programu Separace pro recyklaci zajištěnou práci 30 kolegů se zdravotním handicapem v jednoměnném provozu. Moc si toho, že jsme spolupráci s vodárenskou společností odstartovali, vážím a pevně věřím, že ji budeme dále rozvíjet i v budoucnosti,“ říká předseda spolku Viliam Šušňal.

Společnost SmVaK Ostrava předpokládá, že u větších investičních akcí, jako jsou například modernizace úpravný vody nebo čistření odpadních vod, bude možné po odborném posouzení podobný princip uplatnit tak, aby to dávalo ekonomický, sociální i environmentální smysl.

TRIANON

- ❖ Zaměstnává lidi se zdravotním handicapem v programech Separace pro recyklaci a Digitalizace dokumentů.
- ❖ Opírá se o silné partnerské vazby s firmami, institucemi veřejné správy a vědecko-vzdělávacími organizacemi. Má partnery v Polsku a na Slovensku, se kterými tvoří Středoevropskou skupinu pro integraci (CEGI) k realizaci aktivit pilotního programu BEZ BARIÉR BEZ HRANIC®.
- ❖ Realizuje akce pro udržitelný rozvoj, ověřování prvků sociální ekonomiky, aplikaci obnovitelných energií a provázanost inovačních integračních aktivit OZP, studentů a seniorů.
- ❖ Je držitelem Výroční ceny MOSTY, Ceny hejtmana MSK za společenskou odpovědnost a Ceny Nadace OKD.

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY
ČESKÉ REPUBLIKY

Pšenička: Chytré vodoměry snižují ztráty vody v síti

SmVaK Ostrava jsou členy Svazu průmyslu a dopravy ČR. V souvislosti s tím navštívili zástupci této organizace sdružující významné ekonomické subjekty v naší zemi Úpravnu vody Podhradí, kde hovořili s generálním ředitelem vodárenské společnosti Anatolem Pšeničkou o aktuálních tématech v oboru. Rozhovor byl publikován v materiálech SP ČR, náš magazín ho přináší v nezkráceném znění.

Zásobování vodou v Moravskoslezském kraji zatím suchu neohrožuje. Tamní zásoby vody a kapacita výrobního a distribučního systému byly postaveny na třikrát větší spotřebu, než je dnes. „Tato naddimenzovanost znamená větší bezpečnost dodávek pitné vody. Nestalo se nám, že bychom někdy nebyli schopni vodu dodat,“ říká Anatol Pšenička, generální ředitel společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, která se letos stala členem Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Letos se opět hodně mluví o rizicích spojených se suchem. Řeší je i Svaz průmyslu. Jak se sucho týká vás jako vodárenské firmy?

Výhodou Moravskoslezského kraje je, že máme Ostravský oblastní vodovod, který se začal budovat v padesátých letech minulého století a jeho první významná část byla spuštěna v roce 1958. Pod Jeseníky se postavil významný zdroj surové vody, přehrada Kružberk, po roce 1989 přibyla několikrát větší Slezská Harta. V 60. letech se pokračovalo v Beskydech nádržemi Šance a Morávka. Zásoba surové vody v těchto nádržích je taková, že by nám čistě matematicky vydržela až na čtyři roky, i kdyby nepršelo. Z 95 procent zásobujeme naše

obyvatele z těchto zdrojů. Celkem dodáváme vodu více než milionu obyvatel. Pro nás je dopad sucha minimální.

Přestože máte dost zásob surové vody, připravujete se na situace, kdy lokálně může voda chybět?

Když se stavěl Ostravský oblastní vodovod, tak se nepočítalo s tím, že voda poteče z jedné části kraje do druhé. Máme západní, Kružberskou část vodovodu, a východní, Beskydskou. Dříve nebylo možné převádět vodu z Beskyd do Jeseníků, a naopak. Proto jsme investovali do provozních opatření tak, aby to bylo možné. Když v roce 2015 byla snižená hladina v beskydské nádrži Šance a nemohli jsme z ní brát požadovaný objem vody, tak jsme byli schopni zvýšit výrobu pitné vody v Podhradí pod Kružberkem a posílat ji například až k Frýdku-Místku nebo Havířovu. Ještě před příchodem sucha jsme se tím připravili, abychom všechny zdroje v regionu mohli využívat optimálně a aby nenastaly problémy se zásobováním.

V čem tato investice spočívala?

V instalaci přečerpávacích stanic. Obrovská výhoda Ostravského oblastního vodovodu je v tom, že byl postavený jako gra-

vitační. Naši předchůdci mysleli na ekonomiku provozu sítě a budovali ji tak, aby se voda musela přečerpávat jen minimálně. Přečerpávací stanice jsme museli postavit, abychom mohli vodu vytlačit do jiného tlakového pásma.

Podle dat ČSÚ z minulého roku jsou ztráty v síti v Moravskoslezském kraji jedny z nejnižších v Česku. Je to dáno jen investicemi do sítě?

Na začátku 90. let minulého století měla

vodárna ztráty na úrovni 30 procent. Postupně jsme se dostali na 13,1 procenta. Republikový průměr je mezi 16 a 17 procenty. Vodárny se o ztráty začaly zajímat, když surová voda začala zdražovat. Dokud se za ní platilo málo, návratnost odstraňování ztrát byla špatná. Ekonomičtější bylo nechat vodu unikat z vodovodu. Když je voda od správce povodí dražší, tak má větší ekonomický smysl úniky odstraňovat. Dnes jsme v situaci, kdy těch 13,1 procenta je téměř optimální stav. Nejde totiž o masivní úniky v desítkách litrů, ale spíše drobné úniky například na přípojkách.

Co nejvíce ovlivňuje cenu pitné vody?

Cenu za odběr povrchové vody stanovují podniky povodí. Každé má svou, proto se cena v různých místech republiky liší. Někde může odběr surové vody stát 4 koruny za metr krychlový, jinde 7 korun. My nakupujeme surovou vodu za zhruba pět korun a pitnou vodu předáváme do lokálních vodovodních soustav za cenu, do které jsou započítány ještě náklady na úpravu vody, přepravu na místa předání a průměrný zisk. Koncová cena pro spotřebitele je vyšší, protože se do ní musí započítat náklady na provoz a údržbu lokální vodovodní sítě.

Spotřeba vody neustále klesá. Co to pro vás znamená?

Šetříme si vodní zdroje. Před rokem 1989 byla v našem kraji spotřeba přes 300 litrů na hlavu za den. Kdyby to tak zůstalo, tak bychom možná dnes už opravdu měli velký problém se zásobováním. Dnes máme v domácnostech spotřebu 87 litrů na hlavu,

po započítání průmyslu je to 126 litrů.

Na jaký odběr byl ostravský vodovod stavěný?

Socialistická predikce počítala se spotřebou 500 litrů na hlavu. Teď jsme na čtvrtině. Můžeme vyrobit za rok 170 milionů metrů krychlových vody, ale produkuje 60 milionů. Z toho vidíte, jak je z dnešního pohledu systém naddimenzovaný a že jsou rezervy dostatečné.

Je to pro vás ekonomický problém, když musíte udržovat kapacitu, která se využívá jen z třetiny?

Naddimenzovanost systému znamená také větší bezpečnost a komfort pro zákazníky. Rezerva ve vodojemech nebo v kapacitě úpraven je taková, že nehrozí krizové situace. Nestalo se nám, že bychom někam nebyli schopni vodu dodat.

Není provoz takové sítě dražší?

Možná by kvůli nižšímu odběru někde stačila trubka s třetinovým průměrem. Jenže ve finále se tím náklady na údržbu příliš nesníží. U oprav je více méně nákladově jedno, jestli je tam trubka s průměrem 100, 200 nebo 300 milimetrů. Dá se uvažovat o kapacitě úpraven. Možná by nám někde stačila úpravna jen s poloviční kapacitou, ale ztratili bychom komfort větší bezpečnosti. Kdybychom přišli o vodu z Beskyd, nemohli bychom vodovod zásobovat třeba z Podhradí v podhůří Jeseníků. A to by byla chyba.

Kolik peněz za rok investujete do údržby a modernizace sítě?

Letos máme na investice vyčleněno 655 milionů korun, což je rekord v historii naší společnosti. Za patnáct let jsme proinvestovali více než 7,5 miliardy korun.

Do jaké míry se do vodárenství dostávají digitální technologie?

Hodně se rozvíjí smart metering, to znamená automatické přenášení naměřených údajů z vodoměrů do centrálních míst. Pracujeme na projektech, které vyhodnocují možnosti a přínos smart meteringu. Do budoucna umožní cenové pásmování nebo regulaci u spotřebitelů v extrémní situaci, například při suchu.

Testujete chytré vodoměry přímo u spotřebitelů?

Ano. Je jich více typů od různých výrobců. Každá technologie má své výhody a nevýhody. My testujeme, která bude vhodná pro náš region. Některé zásobované lokality jsou například v horách nebo odlehlých oblastech, musíme proto otestovat sílu signálu a jeho přenos v reálných podmínkách.

Už máte z pilotního projektu výsledky?

Letos budeme ukončovat první pilotní projekty. Jsem zvědavý, jak dopadnou. V každém případě smart metering je cesta i pro naše vodárny. Přenosy dat z vodoměrů už využíváme na síti. Máme ji rozdělenou do menších částí, protože celkem má 4500 kilometrů a navíc pět set kilometrů Ostravského oblastního vodovodu. Jednotlivé oblasti mají vlastní chytré vodoměry s dálkovým přenosem dat. Díky tomu jsme schopni lépe reagovat na havárie a poruchy v síti. Snižujeme tím i ztráty.

Jak se díky chytrým vodoměrům odhalují ztráty?

Vyhodnocuje se noční průtok. Ze statistik je vidět, kolik vody v noci v průměru danou oblastí proteče. Když se odběr nad tento průměr zvýší, buď jde o nového odběratele, nebo je na síti porucha. Díky tomu, že síť je rozdělená do menších částí, tak umíme lokalizovat havárie na zhruba sto metrů potrubí.

Kdo data vyhodnocuje?

Teď jsme nakoupili nový software, který s daty pracuje mnohem chytřejší a vyhodnocuje je průběžně.

Zmodernizovaná čistírna ve Václavovicích

Více než 14 milionů korun stála rekonstrukce čistírny ve Václavovicích na Frýdecko-Místecku

Čistírna ve Václavovicích vybudovaná na počátku osmdesátých let minulého století, která byla částečně rekonstruována před šestnácti lety, prošla významnou modernizací. Doba provozu se odrazila na technickém stavu zařízení i stavební části, obnova byla proto nezbytná. Akce začala v polovině loňského roku a stavebně skončila v polovině letošních prázdnin.

Čistírna odpadních vod ve dvoutisícových Václavovicích má kapacitu pro vyčištění odpadní vody od 1600 obyvatel. Za rok dokáže vyčistit více než 101 tisíc metrů krychlových odpadní vody a do čistírny může maximálně přitéct až 25 litrů odpadní vody za sekundu.

„Vyměnili jsme například čerpadla ve vstupní čerpací stanici, v srdci čistírny – tedy v aktivační nádrži – jsou umístěny nové aerační elementy, vyměnili a doplnili jsme dmýchadla, v kalojemu jsme vyměnili potrubí přebytečného kalu, vnitřní potrubí i potrubí kalové vody,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka.

V dosazovací nádrži byly vybudovány nové nátoky z aktivační nádrže, odtokové

žlabky jsou dovybaveny normními stěnami a odtahem plovoucích nečistot. V oblasti systému řízení technologie provozu byl vyměněn a doplněn frekvenční měnič dmýchadel, měření hladiny ultrazvuku a měření koncentrace kyslíku v čištěné vodě.

Rekonstrukce a modernizace se dočkala také stavební část. Opraveny byly betonové konstrukce ve vstupní čerpací stanici a celé biologické lince, vyměněno bylo zábradlí kolem nádrží, dveře v provozní budově a strojovně, opraven byl kalojem stejně jako stávající zpevněné plochy v areálu.

Slovníček pojmů

- ❖ **Česle** – technologické zařízení sloužící k odstranění plovoucích nečistot v odpadní vodě. Zachycené nečistoty se nazývají shrabky.
- ❖ **Mechanická část čistírny** – první část čistírny při přítoku odpadní vody ze stokové sítě. Lapák štěrku, česle a lapák písku, usazovací nádrž, kde se odstraňují hrubé plovoucí nečistoty a nerozpuštěné látky.
- ❖ **Biologická část čistírny** – následuje po mechanické části. Pro odstranění znečištění jsou využívány bakterie, součástí je aktivační a dosazovací nádrž.
- ❖ **Míchadlo** – zajišťuje promíchání aktivační směsi (odpadní voda, aktivovaný kal) tak, aby docházelo k efektivnímu odbourávání organických nečistot v mechanicky předčištěné odpadní vodě.
- ❖ **Aerační elementy** – slouží k míchání a provzdušňování odpadních vod v aktivačních nádržích v biologické části čistírny.
- ❖ **Aktivační nádrž** – srdce čistírny odpadních vod, aerobní bakterie za přístupu vzduchu, který je do nádrží stále vháněn, ve svém metabolismu odstraňují 99 % organického znečištění vody.
- ❖ **Dosazovací nádrž** – dochází v ní k oddělení vyčištěné vody a aktivovaného kalu, který sedimentuje. Vyčištěná voda odtéká zpět do přírody.

73 milionů do životního prostředí v Doubravě a Petřvaldu

SmVaK Ostrava zahájily likvidaci kanalizačních výústí ve dvou lokalitách na Karvinsku. Odpadní voda bude nově směřovat do čistíren odpadních vod

Více než 39 milionů korun si vyžádá investice do likvidace kanalizačních výústí v petřvaldské části Podlesí, na které je napojeno více než 160 lidí. Stavba obdobného charakteru v Doubravě v lokalitě U Komendra, kde bude vybudována také nová čistírna odpadních vod, přijde na více než 33 milionů. Zde je na čtyři kanalizační výústě napojeno více než 500 obyvatel. Hotovo by mělo být v polovině příštího roku.

„Důvodem pro realizaci obou staveb je zlepšení životního prostředí z hlediska odvádění odpadních vod a uvedení jejich likvidace v těchto lokalitách do souladu s platnou legislativou. Platnost současného povolení pro nakládání s odpadními vodami ze strany vodoprávních úřadů končí na konci roku 2020. V případě obou míst jde o výrazný příspěvek ke zvýšení úrovně životního prostředí a obecně kvality života v těchto lokalitách,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka.

Pomoc životnímu prostředí

Ulice Na Svahu a U Vodojemu v Petřvaldu jsou v současnosti odkanalizovány jednotnými kanalizacemi, které končí dvěma kanalizačními výústěmi bez čištění.

„V průběhu stavby bude vybudována nová splašková kanalizace směřující do kanalizační sítě v Havířově, která je zakončena čistiřnou odpadních vod, kterou vlastní a provozují SmVaK Ostrava,“ popisuje Tlodka.

Stavba zahrnuje vybudování splaškové kanalizace v délce 1018 metrů, 89 metrů protlaku, 28 betonových revizních šachet, 17 polypropylenových kanalizačních revizních šachet, kanalizačních přípojek v celkové délce 850 metrů a 120 polypropylenových přípojkových revizních šachet. Postavena bude také kanalizační čerpací sta-

nice s dvěma ponornými kalovými čerpadly včetně elektrotechnické části, měření a regulace. Vybudován bude polyetylenový kanalizační výtlač v délce 1745 metrů včetně armatur a řadovek.

„V doubravské lokalitě U Komendra je na čtyři kanalizační výústě napojeno více než 500 obyvatel. Investice zajistí likvidaci odpadních vod napojením na kanalizaci pro veřejnou potřebu a čistírnu odpadních vod pro 700 ekvivalentních obyvatel, která bude nově vybudována. Vznikne také zhruba 800 metrů gravitační kanalizační sítě,“ říká Tlodka.

Jablunkov má zmodernizovanou čistírnu

Provoz v Jablunkově byl modernizován, ale také rozšířen, protože narazil na své kapacitní limity. Investice sedm milionů korun umožní napojení dalších lokalit

„Kapacita jablunkovské čistírny odpadních vod, která pochází z roku 2002, již byla naplněna, což nám v některých momentech způsob-

ovalo provozní problémy. Vzhledem k tomu, že se na ni mají postupně napojovat další odkanalizované lokality, bylo nutné čistírnu rozšířit a technologicky posílit. Modernizace se týkala především biologického stupně čištění, konkrétně provzdušňování aktivační nádrže, a kalového hospodářství, kdy byla zvýšena kapacita strojního odvodňování kalů. Stavebně byla akce dokončena na začátku podzimu,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlodka.

Během stavby byla upravena dmychadlová soustrojí na požadované výkonové parametry prostřednictvím instalace nových elektromotorů včetně úprav vzducho-techniky a elektroinstalace, rekonstruováno bylo tlakové vzduchové potrubí, do aktivačních nádrží byly doplněny provzdušňovací elementy, byla instalována nová jednotka odvodňování kalu včetně veškerého příslušenství.

Modernizace vodovodní sítě v Havířově v plném proudu

Téměř 14 milionů korun bude stát rekonstrukce infrastruktury pro dodávku pitné vody na pěti místech v Havířově

Díky právě probíhajícím akcím bude zmodernizováno 1830 metrů vodovodního potrubí a související infrastruktury. Řada investičních akcí bude v Havířově probíhat také v roce 2020 – například v částech Podlesí, Bludovice a Prostřední Suchá.

Více než dva a půl milionu korun si vyžádá výměna litinového potrubí z druhé poloviny šedesátých a počátku sedmdesátých let v ulicích Rodinná, U Mýta a Okrajová pod Bludovickým kopcem. Důvodem rekonstrukce 445 metrů vodovodního řadu, který bude nově vybudován z vysokohustotního polyetylenu, je vysoká poruchovost. 227 metrů bude položeno bezvýkopovou metodou řízeného vrtání. Práce začaly v červnu, hotovo by mělo být na konci října.

Pracuje se také v havířovské části Živoťice, kde je za více než dva a půl milionu korun modernizován vodovodní řad v ulici Na Osínách. Důvodem investice je nutnost čteného odkalování současného ocelového potrubí kvůli přítomnosti železa tak, aby

byly dodržovány požadované parametry pro kvalitu dodávané vody. Práce na výměně 195 metrů potrubí, připojení osmi plastových přípojek a výměně dvou ocelových přípojek začaly na začátku června, hotovo by mělo být na podzim.

Téměř 521 metrů zmodernizovaného vodovodu budou mít také v havířovské části Bludovice v ulicích Strmá, Dělicí a Těšínská. Důvodem pro rekonstrukci litinového potrubí z druhé poloviny šedesátých a začátku sedmdesátých let minulého století je především zvýšená dynamika poruch. Nový řad bude vybudován z vysokohustotního polyetylenu, kdy 276 metrů v komunikaci bude provedeno otevřeným výkopem, 245 metrů, kde řad prochází zahradami, pak bezvýkopovou metodou řízeného vrtání. Připojeno bude také 11 plastových přípojek, vyměněna jedna kovová a zrušena bude jedna armaturní šachta.

Stavba za více 4,5 milionu korun začala na konci školního roku, hotovo by mělo být na konci října.

V Prostřední Suché, která je součástí Havířova, bude vyměněno 245 metrů ocelového vodovodního řadu z poloviny padesátých let minulého století za potrubí z vysokohustotního polyetylenu s vnějším

ochranným pláštěm. To povede převážně nezpevněnými plochami s křížením místních komunikací. Investice za více než dva miliony korun začala na jaře, skončilo se o prázdninách. Stavba byla koordinována s rekonstrukcí kanalizace v dané lokalitě.

V centru Havířova na ulicích Osvoboditelů, Karvinská a J. Seiferta bylo rekonstruováno 422 metrů ocelových a litinových řadů z poloviny šedesátých let minulého století. Výměna bude provedena převážně v kolektorech a technických chodbách bytových domů, v krátkém úseku také v chodníku a zeleni. Důvodem investice je dynamika poruch. Náklady dosáhnou téměř 1,5 milionu korun.

S modernizací vodárenské infrastruktury v Havířově se bude pokračovat také v roce 2020, na který je naplánována řada dalších investičních akcí v oblasti dodávek pitné vody a odvádění vody odpadní.

SmVaK Ostrava investovaly do infrastruktury od roku 1995 více než 11 miliard korun. Z dlouhodobého hlediska investice rostou. Od roku 2008 se drží objem prostředků nad půlmiliardou ročně – loni to bylo 540 milionů, v letošním roce je na investice vyhrazeno 657 milionů korun. Další miliardy za posledních dvacet let směřovaly do oprav.

Bezvýkopová metoda

Bezvýkopová technologie řízeného vrtání je výhodná svými nižšími náklady v porovnání s výkopovými metodami, ale také rychlostí provedení. V případě, že je vodovod budován pod zpevněnou komunikací, odpadá nutnost odstávek a objížděk pro vozidla. Metoda je také ekologičtější, protože se při ní nepraší, není nutné likvidovat stávající komunikaci a asphaltovat novou. Vhodná je také pro instalaci potrubí v nepřístupných místech, například pod vodními toky nebo železničními tratěmi. Do povrchu je při tomto způsobu výstavby nutné zasahovat u startovací a cílové jámy, jejichž účelem je také manipulace s vrtnými technologiemi.

Strom života a Planeta Oxidan opět ve školách

Do pátého školního roku vstupuje program Strom života o významu vody pro člověka a přírodu. V loňském školním roce se k němu přidala Planeta Oxidan určená pro nejvyšší ročníky základních škol

Poté, kdy společnost SmVaK Ostrava v srpnu informovala školy a municipality v lokalitách, kde působí, o tom, že úspěšné a oceňované programy Strom života a Planeta Oxidan budou probíhat i v novém školním roce, jednotlivé termíny pro možnou realizaci se velmi rychle zaplnily. Až do jara tak zůstává minimum volných dnů, kdy může tým animátorů za dětmi do škol vyjet. I to potvrzuje oblibu, popularitu a zájem, které obě hry získaly během své existence mezi zástupci municipality, škol, ale především mezi samotnými dětmi.

Pátý rok ve školách

Vzdělávací program o významu vody pro člověka a životní prostředí s názvem Strom života odstartoval v základních školách v Moravskoslezském kraji v dubnu 2016. Od té doby se hra dočkala více než 200 realizací a zúčastnilo se jí více než 3200 žáků pátých až sedmých tříd. Jen v druhém pololetí uplynulého školního roku se zapojilo více než 1100 dětí.

Na začátku roku 2019 představila vodárenská společnost další variantu vzdělávacího

programu o vodě a jejím významu, tentokrát byla vyvinuta pro nejvyšší třídy základních škol a víceletá gymnázia a nese název Planeta Oxidan. „Výrazněji akcentuje společenskou odpovědnost při nakládání se zdroji. V druhém pololetí uplynulého školního roku si ji zahrálo zhruba 250 dětí, které si díky ní mohly uvědomit, že rozvoj společnosti není možný bez spolupráce a udržitelného zacházení s vodními zdroji a produkovanou odpadní vodou. S každou zúčastněnou třídou pracují naši animátoři – většinou studenti a absolventi pedagogiky nebo psychologie - zážitkově celý vyučovací den. Jdou do hloubky a kromě logického uvažování působí výrazně na emoční stránku vnímání, kterou během hry u dětí rozvíjí. Jsme přesvědčeni o tom, že to je cesta k tomu, aby si děti odnesly z programu co nejvíce a nevypustily vše z hlavy hned v prvním momentě, kdy si zapnou mobilní telefon nebo tablet a přihlásí se na svou oblíbenou sociální síť,“ říká Josef Kundrát ze spolku EduLudus, který obě hry ve spolupráci s odborníky z SmVaK Ostrava vyvinul.

Obě vzdělávací hry využívají metodu Edularp (z anglického educational live action role playing – hraní rolí na živo). Výho-

dou pro školy je to, že realizátoři přijedou přímo za dětmi do škol a program je poskytován bezplatně. Jen za druhé pololetí loňského školního roku vyjel tým do základních škol v kraji čtyřicetkrát.

Tento moderní způsob výuky je všechno jiného než pouhé memorování suchých dat. Klade naopak důraz na aktivitu každého žáka ve vzdělávacím procesu, takže navenek jako výuka vlastně ani nepůsobí.

V minulém období si získala ve školách takovou popularitu, že byly všechny termíny pro daný školní rok pravidelně bezdějně obsazeny. To se potvrdilo i v uplynulých týdnech, kdy byly termíny určené pro představení některého z obou programů naplněny během několika dnů poté, kdy tuto informaci dostali zástupci municipality a jimi řízených škol. Kvalitu Stromu života ocenili také odborníci, když program postoupil mezi dvanáct nejlepších a nejnovativnějších vzdělávacích programů u nás v soutěži Eduina (www.eduina.cz).

„Ukazuje se, že jsme s oběma vzdělávacími programy přišli ve správnou dobu a zacílili je správným směrem. Téma vodních zdrojů, péče a zacházení s nimi, jejich efektivní využívání, a naopak rizika související s vodním hospodářstvím jsou v současnosti společensky, mediálně i politicky intenzivně diskutovanými tématy. Stejně jako nakládání s odpady a odpadní vodou, jemuž se věnuje náš nově představený program. Vše navíc dětem předáváme v takové formě, aby si získané poznatky, znalosti, dovednosti a návyky uložily v mozku jako automatizované vzorce chování, jednání a kompetencí. Jako něco, o čem nemusí hluboce přemýšlet,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Podpora aktivních zaměstnanců

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří usilují o zvýšení kvality života ve svém regionu aktivitou v neziskovém sektoru, rozdělili vodaři letos již po čtvrté 200 000 korun. K 53 projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v minulých třech letech, přibylo letos dalších devatenáct. Rozdělily si 199 850 korun. Příběhy některých z nich přinášíme na dalších stranách

Filadelfia: Léto v Dolní Lomné

Loni vybudoval Klub mladých Filadelfia vlastní táborovou základnu v Dolní Lomné poblíž úpravní vody SmVaK Ostrava. Letos nabízela celé léto zázemí pro mladé táborníky

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2019 byl úspěšný českotěšínský Klub mladých Filadelfia s žádostí v grantovém programu pro aktivní zaměstnance Plaveme v tom spolu! I tentokrát to byla zásluha Marka Hlawiczky ze Střediska kanalizačních sítí Českých Těšín, který až do loňského roku v klubu působil jako tajemník. Aktuálně v něm nadále aktivně pracuje a je neformálním správcem tábořiště vybudovaného také díky pomoci svého zaměstnavatele. „Prakticky pomáhám při organizaci táborových pobytů. Mám na starosti technické zabezpečení základny od její přípravy na sezónu, přes její demontáž až po uskladnění vybavení na konci. Starám se také o její perfektní stav během sezóny podle aktuálních potřeb dětí i vedoucích,“ popisuje Hlawiczka.

Hlawiczka v organizaci působí již osm-

náct let, v letech 2001 – 2013 byl vedoucím klubu Dorostu, v pozici tajemníka byl od roku 2013. Spolek vznikl v roce 1999. Jeho aktivit se účastní více než 220 dětí a mladých lidí od šesti do dvaceti šesti let.

Tábořiště poblíž úpravní

Loni vybudované tábořiště, letos sloužilo nejen pro tábory organizované spolkem, ale také pro akce pořádané dalšími partnerskými organizacemi. Díky tomu bylo v plném provozu měsíc a půl.

Klub se totiž po letech, kdy využíval pro tábory základnu spolupracující organizace z Opavy, rozhodl k odvážnému kroku spouštějícímu ve vybudování vlastního zázemí v Dolní Lomné na pozemku, který se podařilo najít shodou okolností v blízkosti úpravní vody SmVaK Ostrava. Úkolem bylo vybudovat nové tábořiště tak, aby se letní tábory v roce 2018 už mohly konat na novém místě. To se loni podařilo a v letošním roce tak bylo na co navazovat.

Táborovou základnu tvoří také díky příspěvku vodárenské společnosti dobře vybavená polní kuchyň, jídelna, 25 stanů s podsedou, polní sociální zařízení a polní sprcha.

Tři letní, dva příměstské tábory

V táborové základně uspořádal klub v létě tři tábory pro více než 100 dětí. Červecový tábor pro rodiče s dětmi s účastí 24 dospělých a 21 dětí měl motto *S Tebou mě baví svět!* Letní stanový tábor pro mládež ve věku 12-16 let se nesl v duchu hesla *Ztraceni* a zúčastnilo se ho 45 dětí. Mladší děti ve věku 9-12 let se vydaly *Po stopách ztraceného města*. Bylo jich u toho také 45.

V Českém Těšíně byly v létě zorganizovány také dva příměstské tábory. První pro více než 30 předškoláků měl téma *Královská škola aneb rytíři a princezny v akci*. Děti prvního stupně základních škol vyrazily za programem s pokřikem *Hurá do Afriky!* Účastnilo se jich 37.

Celkově se všech prázdninových aktivit zúčastnilo více než 200 dětí, zapojilo se více než 60 dobrovolníků.

S finanční pomocí SmVaK Ostrava a města Český Těšín mohla Filadelfia v letošním roce zakoupit dvě celonerezové várnice na čaj, matrace do stanů s podsedou, velký vojenský stan, který byl využit pro aktivity s dětmi při nepříznivém počasí.

O Klubu mladých Filadelfia

Svou činnost neoficiálně zahájil v roce 1997 dobrovolnickým zorganizováním anglického kempu pro mladé. O dva roky později vzniklo stejnojmenné občanské sdružení. To kromě Českého Těšína začalo působit také v Karvině. Základnou je sbor Církve bratrské Český Těšín, ale členy klubu jsou i lidé mimo církev – například kamarádi a známí mladých křesťanů. Aktivit se v šesti klubech účastní více než 220 dětí a mladých lidí.

Cyklistická krasojízda s podporou vodařů

Také pro sport stojící stranou zájmu veřejnosti a médií, ve stínu většiny sportů, jako jsou v naší zemi fotbal nebo hokej, byl určen grant v programu pro motivované zaměstnance vodárenské společnosti. Mladí sportovci z jediného oddílu cyklistické krasojízdy v Moravskoslezském kraji TJ Petřvald na Moravě si mohli díky tomu pořídit nové dresy.

Podporu pro ně zajistil zaměstnanec technického odboru SmVaK Ostrava Martin Pavlík, který v oddílu působí tři roky jako asistent trenéra.

„Absolvovali celou letošní sezónu Českého Poháru v krasojízdě, jehož jednotlivá kola se jela na půdě TJ Sokol Zlín, TJ Němčice nad Hanou, TJ Favorit Brno, TJ Kometa Brno, TJ Brno Řečkovice a TJ Petřvald na Moravě. Kluci se pravidelně umísťovali na stupních vítězů v jednotlivých kategoriích žákovských soutěží. V kategorii děvčat je poněkud větší konkurence, takže dosáhnout na nejvyšší příčky je pro děvčata složitější. Vrcholem sezóny bylo Mistrovství České republiky žáků, které se jelo v Němčicích nad Hanou. Do něj se kvalifikovali dva naši chlupci, přičemž jeden skončil na druhém místě a druhý na třetím,“ popisuje Martin Pavlík.

S koncem prázdnin a začátkem školního roku začali sportovci v petřvaldské sokolovně trénovat opět třikrát týdně. Začíná totiž příprava na lednové závody Českého poháru. Oddíl cyklistické krasojízdy v Petřvaldu na Moravě proslavili bratři Kamil a Petr

Bartůňkové. Úspěšní byli také synové Kamila staršího Kamil a Petr (ten v současnosti působí na mezinárodní úrovni jako komisař). Petřvaldský oddíl tak v současnosti pracuje na tom, aby v dalších letech opět vychoval nové sportovce pro kategorie dospělých.

Mladí badmintonisté v Žimrovicích

Více než čtyři desítky dětí a mládežníků ve věku od osmi do šestnácti let z badmintonového oddílu TJ Sokol Klimkovice se na začátku prázdnin zúčastni-

ly letního kondičního soustředění Žimrovice 2019. A to vše s příspěvkem SmVaK Ostrava v programu pro podporu aktivních zaměstnanců, kteří ve svém volném čase

působí v nejrůznějších neziskových organizacích.

Vedoucí střediska vodovodních sítí Bílovec Karel Černík působí v oddílu již od roku 2010 a podílel se na organizaci akcí, jako jsou právě soustředění, turnaje nebo soutěže. Díky jeho žádosti získal oddíl podporu na honorář pro kondičního trenéra Romana Kocourka, který se mohl během soustředění přípravě mladých badmintonistů po celou dobu věnovat. *„První prázdninový týden jsme strávili v Areálu Dobré pohody v Žimrovicích a jeho okolí. A myslím, že si to všichni díky pěknému počasí a opravdu výživnému programu užili. Někteří si sáhli na dno fyzických sil, ale nálada a atmosféra byly po celou dobu soustředění vynikající.“*

Letos jsme se daleko více než v minulosti zaměřili na fyzickou kondici s důrazem na dynamiku, rychlost a výbušnost. Více jsme se věnovali také pohybovému cvičení na kurtu. Ale nechyběl samozřejmě ani odpočinek, re-

generace a zábava, protože nejenom tvrdou přípravou živ je sportovec. Proto si hráči například jako tradičně opekli párky, navštívili zámek v Hradci nad Moravicí. Kladli jsme také důraz na to, aby děti přemýšlely nad efektivním využitím svého času. Používání tabletů nebo mobilů bylo během akce přísně regulováno," popisuje Karel Černík.

Mládeži se kromě zmiňovaného kondičního experta věnovali zkušený trenéři v jednotlivých oblastech přípravy – ať již šlo o techniku, balanc nebo posilovací cviky.

Součástí akce byl také adrenalinový Roman Race pojmenovaný dle jména kondičního trenéra, závod v biatlonu nebo Žimrovická olympiáda zahrnující deset disciplín.

Ti, kdo by se o průběhu soustředění chtěli dozvědět další detaily, si mohou proklikat internetovou stránku <https://soustredeni-let-2019.webnode.cz/>.

Studánky 2019 byly úspěšné

Téměř deset let uplynulo od obnovy první studánky v okolí Hradce nad Moravicí místním pobočným spolkem Matice slezské. Od té doby se každým rokem rozšiřuje počet obnovených a udržovaných pramenů a odpočívadel. Tradicí se stalo také pravidelné jarní Otevírání studánek. Akce spojuje turistickou vycházku s potřebnou jarní údržbou. Byl proveden pravidelný úklid lokalit a každoroční údržba pramenů a vyhlídek spočívající například v obnově nátěrů a poškozených dílů zastřešení a laviček. Obvyklá trasa zahrnuje Svatou studnu, studnu Hanuša, Žimrovickou skálu nebo studánku Černovír u Žimrovického splavu. Právě nad ním se nachází na bývalém křížení dvou chodníků zámeckého parku prameniště se studánkami Buková a Jedlová.

O vzniku pramene Svatá studna se traduje na Hradecku řada pověstí. Například ta o tom, jak na vrchu Hanuše při útěku při sněhové vánici zloději schovali monstřanci. Tu objevil místní hajný až na jaře podle pramene, který začal ze země uprostřed suché lokalit tryskat.

Loni ke dvěma pramenům u Bukového chodníku přibyla nová lavička pro návštěvníky, bylo opraveno kamenné ostění pramenů a upraveny přístupové chodníky. Pro oba byly vyrobeny dřevěné přístřešky.

„Významnou pomocí je pro nás příspěvek z grantového programu společnosti SmVaK Ostrava Plaveme v tom spolu. Z něj pořizujeme potřebný materiál na pravidelnou údržbu především dřevěných prvků laviček a zastřešení studánek a provádění náročnějších řemeslných prací. Důležitými se ukázaly i pravidelné rozbory kvality vody u pramenů, především v současných suchých letech, kdy jsme díky opakovanému rozboru vody z našeho jediného lesního zdroje vody Svaté studny odhalili zhoršení kvality vody. Kromě samozřejmého nutného informování veřejnosti je to pro nás signálem pro další práci na údržbě pramene a ochraně okolí,“ popisuje

aktivní členka spolku Jana Židková. Ta pracuje ve vodárenské společnosti na ekonomickém útvaru a opakovaně se zasloužila o to, že byl příspěvek Matici slezské, kde působí od roku 2010, poskytnut.

V letošním roce se rozšíří síť místních studánek o drobný pramen v údolí Bukovinského potoka za Žimrovicemi. Výsledky práce hradeckého spolku se stávají cílem vycházek místních i turistů a přispívají k pozitivnímu propojení člověka s okolní krajinou.

Více o činnosti organizace najdete například na facebookovém profilu Matice slezská nebo na internetových stránkách www.maticeslezska-opava.cz.

Mladí hasiči s novým vybavením

Sdružení dobrovolných hasičů Český Těšín – Mosty bylo úspěšné se svými dvěma žádostmi i v letošním čtvrtém ročníku programu pro motivované zaměstnance SmVaK Ostrava

Stejně jako v minulosti sloužila podpora z vodárenského grantu k nákupu vybavení pro výcvik mladých hasičů. Zásahu na tom mají provozní montér ze střediska vodovodních sítí v Třinci Milan Pšcolka, který mezi hasiči ve svém volném čase působí už téměř sedmáct let, a jeho kolega Jaroslav Rusnok, který je aktivním ve sdružení od roku 2010.

„Jsem strojníkem zásahové výjezdové jednotky. Jako instruktor pomáhám s přípravou i výcvikem. Družstva je potřeba důkladně připravit především na soutěže, kterých se pravidelně zúčastňujeme. Právě k tomu je potřeba nakoupit nové modernější nářadí, abychom mohli dosahovat lepších výsledků. To se nám díky grantu našeho zaměstnavatele podařilo a na výsledcích a úrovni tréninků a závodů se to pozitivně projevilo,“ vysvětluje Pšcolka. Hasiči své projekty letos nazvali přízvučně *Mladí hasiči v pohybu* a *Obnova nevhodných prostředků*.

„Bylo nutné obměnit opotřebované části hasičského vybavení, které používají mladí hasiči. Díky tomu se zlepšily podmínky pro práci s mládeží. Spolehlivějším, novým a lepším

vybavením by se nám také mělo podařit k nám přilákat další mladé členy, aby se do činnosti našeho sboru zapojili,“ vysvětluje Rusnok.

Z vodárenského grantu sbor konkrétně pořídil přepravky sloužící k pohodlnější přepravě cvičebních pomůcek, které nejsou v prostoru hasičárny, na tréninky. Zakoupena byla také švihadla a závaží, která se používají pro zpestření tréninků a zvýšení fyzické přípravy jak starších žáků, tak

dorostenců. Nové proudnice, které ve sboru pořídili, žáci vyzkoušeli během soutěže ještě před prázdninovou pauzou. Pořízena byla také nová savice pro požární útok mládeže.

To, že mladí hasiči z Českého Těšína nezahálejí, je možné ověřit na jejich stránkách www.sdh-ceskytesin-mosty.wz.cz. „Ve velké míře díky zakoupeným prostředkům se dorostenci z pátého místa v podzemním kole probojovali až na krásné druhé místo v kole jarním. V září se pak rozjela podzimní část soutěží,“ říká vedoucí mládeže českotěšínského sboru Marcel Dal.

U pramene živé vody na Prašivé

Na začátku prvního prázdninového týdne 1. července se na vrcholu Prašivá na Frýdecko-Místecku konala akce *U pramene živé vody*, které se zúčastnily stovky dětí z moravskoslezského regionu. Pořadatelem

bylo Biskupství ostravsko-opavské a jím zřizované organizace. Na louce mezi historickým dřevěným kostelem, který je zasvěcený svatému Antonínu Paduánskému, a turistickou chatou bylo připraveno 26 stano-

višť, kde mohly děti poznávat a objevovat vodu v mnoha podobách. Jedním z míst, kde se děti mohly zastavit, dozvědět se zajímavé informace o vodě v našem regionu a soutěžit o zajímavé ceny, bylo také stanoviště SmVaK Ostrava.

„Pro děti jsme si připravili zábavné kvízy o vodě podle věku soutěžících. Za odměnu si odnesly drobnosti s logem naší společnosti. Zájem dětí nás překvapil. Vzaly náš stánek doslova útokem a měly jsme co dělat, abychom nápor zvládly. Bylo vidět, že je náš program zaujal, soutěžily s nadšením a radost měly i z dárečků – suverénně nejvíc bodovaly sluneční brýle,“ říká zástupkyně SmVaK Ostrava Hana Chmielová, která akci za společnost zaštiťovala. K ruce měla dvě brigádnice – jinak také Kohoutkové inspektorky SmVaK pro letošní rok. Veškeré informace o akci můžete najít na www.prasivadeti.cz

Tanec s vlky: Tábor klubu Pathfinder

Již počtvrté získal díky Gabrielu Skalkovi, který pracuje jako elektrikář Střediska vodovodů Sviadnov Ostravského oblastního vodovodu, Klub Pathfinder (Stopař) podporu v grantovém programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu!

Skalka v klubu působí od roku 1994, v současnosti je oblastním vedoucím organizace pro Třinecko.

Podpora vodárenské společnosti tentokrát směřovala k pořádání letního tábora, který vybudoval své zázemí v Annině údolí u řeky Moravice – symbolicky vlastně několik set metrů od největší úpravní vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova.

Jak to na táboře, kdy se děti na pár dnů ocitly bez permanentního kontaktu s výdobytky civilizace bylo, popisuje ve svém zamyšlení Gabriel Skalka.

Prázdniny jsou časem, kdy se děti těší na to, až budou „konečně“ pryč od počítačů, sociálních sítí a youtube.

Budou spát v přírodě ve stanu s podsadou, nebudou potřebovat mobilní telefony, protože nikde nebude signál. Budou ráno vstávat na rozcvičky, jíst z ešusu, umývat po sobě nádoby a na záchod chodit na toailetu.

Škoda, že úvodní odstavec je plný ironie. Nicméně krátkou dobu po kulturním šoku, kdy se děti ocitnou v přírodě a rozdýchají to, že nemají mobilní signál, zjistí, jak úžasné je prožívat čas se starými i novými kamarády uprostřed „divočiny“. Koupou se v řece, hrají fotbal, badminton, volejbal nebo si prostě jen tak vykládají.

Dvacet sedm dětí bylo v našem případě rozděleno do čtyř skupin, které se učily vzájemné spolupráci, ale i určité rivalitě, která jim citlivě ukazuje realitu světa, do

kterého dorůstají. Učí se prohrávat, pomáhat slabším, ale také prožívat radost z vítězství a týmového ducha.

Smyslem tábora je vrátit děti zpátky k přírodě a jednoduchosti, která spouště lidem dnes chybí. Odprostit se od konzumu a vést ke kreativě a harmonii s přírodou. Vedoucí se snaží dětem předávat zdravé hodnoty, jako přátelství, uctívost, laskavost, sebeovládání, poctivost, cílevědomost a jiné další, které by jim mohly pomoci v jejich životě. Učí se novým dovednostem formou her a vedené kreativity, kdy vytváří táborový časopis nebo vaří jídlo v přírodě tak, aby nic neponičily, a hlavně sami sebe nějak nepoškodily.

Zpívání u táborového ohně, večerní program, který si každý den připraví jiná skupina, a sdílení zážitků, které během dne prožily, ukazuje na to, že dobrá nálada a vý-

borná zábava je možná i bez povzbuzujících prostředků v podobě vymožeností nejmodernější techniky.

Vedoucí se snaží jít příkladem. Týmový duch a hodnoty, které vedoucí zastávají, dávají dětem pocit jistoty a bezpečí, který potřebují k tomu, aby se nebály být sami sebou. Formou příběhů, zážitků a zkušeností vedoucí předávají hodnoty, které jim v životě pomohly a zároveň je inspirují k tomu, aby rozvíjely potenciál, který jim byl dán.

Součástí tábora je vždy celotáborová hra, kdy všechny dny spolu souvisejí a směřují k jednomu cíli. Tentokrát se děti učily tomu, jak budovat opravdové přátelství a jak být opravdovým přítelem na příběhu Johna, který se jako voják dostal mezi indiány a prožíval mnohá dobrodružství. Učili jsme se, jak přijímat odlišnosti a toleranci. Rozpoznávat dobro a zlo, být čestným člověkem, který umí odpouštět. Diskutovali jsme o tom, jak je důležité být všímavý k potřebám druhých lidí, mít k nim úctu i respekt.

Protože chceme, aby byl tábor pro rodiče co nejdostupnější, snažíme se shánět dotace a sponzorské dary. Každé dítě má obrovskou radost, když si může odvézt nějakou odměnu, upomínku na tábor. Tímto bych chtěl velmi poděkovat vodárnám, které náš tábor podpořily. Děti si tím mohly uvědomit, že nic není zadarmo a že štědrost, která pozdvihuje lidství, nevymřela.

Jsme rádi, že díky podpoře a ochotě druhých lidí můžou děti prožívat krásné zážitky a rozvíjet svoji osobnost způsobem, který dnes v technickém světě, kdy děti už tolik „nelítají“ po venku, už není úplně samozřejmý.

Dejte o sobě
vědět ve světě
vodarenstvi.cz

Vzdělávací a informační portál:
vše o nejcennější surovině na jednom místě

Nabídka spolupráce s portálem www.vodarenstvi.cz

KDO JSME?

- **Nejvýznamnější vodárenský server** v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- **Nezávislý zdroj informací a zpravodajství** o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky, techniky i management
- Přináší **každodenní zpravodajství** z České republiky i ze zahraničí
- **10 tisíc přístupů** měsíčně
- **Nová grafická i obsahová podoba** portálu od února 2017
- Portál s **podporou vodárenských společností a dalších oborových organizací** (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- **Záběr portálu se postupně rozšiřuje** o další sekce
- Portál je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky

CO NABÍZÍME?

- Partneři můžou inzerovat formou **banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky**
- Je možné zadávat **textovou placenou inzerci a PR články**
- Jako protiplnění server mimo jiné zveřejní **informace o novinkách, aktuálním dění nebo technických řešení partnerů**. Zasláné podklady jsou redakci upraveny do novinářské podoby dle domluvy s klientem
- Ceny jsou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzercie a dalších parametrech
- Inzerce **již od 3 000 Kč za banner** měsíčně dle dohody
- **O vašich produktech, službách a aktivitách se dozvědí všichni, kdo působí v českém vodárenství, ale také laická veřejnost**

Nová možnost, jak vybírat ze služeb SmVaK Ostrava!

Vyplňte svůj požadavek v pohodlí domova od počítače!
Zbytek už vyřešíme společně!

Co hledat? 9 oblastí služeb, celkem 50 položek

Přípojky | Technické činnosti | Stavomontážní činnost | Vodárenské služby |
Vodoměry – výměna, odečty a poruchy | Kanalizační služby | Laboratorní služby |
Provozování infrastruktury | Prodej produktů a materiálů

Jak to funguje?

- Vyhledáte službu, která vás zajímá
- Vyplníte základní požadované údaje (nástroj vám pomůže)
- Ozveme se vám s návrhem řešení a rozpočtem
- Vaše žádost je nezávazná, nic nepodepisujete, neplatíte...

Nevíte si s vyplněním formuláře rady?

- Pomůžou vám vyškolení profesionálové na zákaznických centrech nebo bezplatné zákaznické lince SmVaK Ostrava!

Kde hledat? www.smvak.cz

SmVaK Ostrava jsou největší vodárenskou společností v Moravskoslezském kraji. Dodávají pitnou vodu více než jednomu milionu lidí. Odvádí a čistí odpadní vodu pro více než půl milionu lidí. Kromě hlavní činnosti společnost nabízí řadu dalších služeb souvisejících se starostí o vodu.